

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 37, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1772](#) 03-12-2024

Valt de overtreding van de Afvalstoffenverordening Amsterdam 2009 onder artikel 427 lid 3 Sv, en staat cassatieberoep open tegen het arrest waarin het hof geen straf of maatregel heeft opgelegd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1781](#) 03-12-2024

Heeft het hof ten onrechte het verweer dat de opsporingsambtenaren de verdachte moeten wijzen op zijn recht op rechtsbijstand verworpen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1769](#) 03-12-2024

Heeft het hof ten onrechte het verweer dat de opsporingsambtenaar verplicht was de cautie te geven aan de verdachte en hem te wijzen op het recht op rechtsbijstand verworpen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1766](#) 03-12-2024

Beschikking op vordering van de officier van justitie tot onttrekking aan het verkeer.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1646](#) 03-12-2024

Kon het hof ter motivering van de opgelegde taakstraf overwegen dat de verdachte in eerste aanleg heeft verklaard dat hij een eventuele geldboete op een van zijn slachtoffers zal verhalen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1786](#) 03-12-2024

Ontbreken van proces-verbaal.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1771](#) 03-12-2024

Staat een rechtsmiddel open ten aanzien van de afwijzing door de voorzitter om verdachte via videoconferentie te laten deelnemen aan het onderzoek op de terechtzitting?

RECHTSPRAAK

Staat een rechtsmiddel open ten aanzien van de afwijzing door de voorzitter om verdachte via videoconferentie te laten deelnemen aan het onderzoek op de terechtzitting?

Staat een rechtsmiddel open ten aanzien van de afwijzing door de voorzitter om verdachte via videoconferentie te laten deelnemen aan het onderzoek op de terechtzitting?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de afwijzing door de voorzitter van het verzoek om de verdachte via videoconferentie te laten deelnemen aan het onderzoek op de terechtzitting.

De wetsgeschiedenis van de Wet van 16 juli 2005 tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met het gebruik van de videoconferentie in het strafrecht, *Stb.* 2005, 388, houdt onder meer in:

‘Gekozen is voor een algemene regeling die videoconferentie mogelijk maakt maar niet verplicht stelt. (...) Door in de wetgeving de mogelijkheid te scheppen, doch geen verplichting op te leggen kan de (hulp)officier van Justitie of de rechter zelf beoordelen welke vorm hij wenselijk en verantwoord acht.’

(*Kamerstukken II 2004/2005*, 29828, nr. 3, p. 7-8.)

‘Het opnemen van een afzonderlijk rechtsmiddel tegen de beslissing acht ik niet gewenst. In feite betreft het hier een beslissing van de rechter in het kader van de orde van de zitting. In dat kader worden meerdere beslissingen genomen, waartegen evenmin afzonderlijk een rechtsmiddel kan worden ingediend.’

(*Kamerstukken II 2004/2005*, 29828, nr. 7, p. 5.)

Artikel 131a Sv voorziet in de mogelijkheid dat het horen, verhoren of ondervragen van personen gebeurt door middel van videoconferentie, waarbij een directe beeld- en geluidsverbinding tot stand komt, met uitzondering van de in het Besluit videoconferentie

genoemde gevallen. Op grond van deze regeling is het mogelijk dat onder meer de verdachte niet in de zittingszaal aanwezig is, maar door middel van een directe beeld- en geluidsverbinding deelneemt aan een zitting. De beslissing of gebruik wordt gemaakt van videoconferentie, wordt voor zover het de behandeling van de zaak op de terechtzitting betreft genomen door de rechter die de zaak behandelt of, bij de behandeling door een meervoudige kamer, door de voorzitter. Daartegen staat geen rechtsmiddel open. (Vgl. HR 15 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:2037, r.o. 5.3.2 en 5.3.3.)

De verdediging heeft op de terechtzitting in hoger beroep het verzoek gedaan om de verdachte via videoconferentie te laten deelnemen aan het onderzoek op de terechtzitting. De voorzitter heeft dit verzoek afgewezen.

Met de klacht over de afwijzing van het verzoek keert het cassatiemiddel zich tegen een beslissing die, zoals ook volgt uit de weergegeven wetsgeschiedenis, de voorzitter heeft genomen in het kader van de orde op de terechtzitting. Nog daargelaten dat artikel 131a lid 3 Sv geen rechtsmiddel openstelt tegen de beslissing of gebruik wordt gemaakt van videoconferentie, betreft zo'n beslissing van de voorzitter in het kader van de orde op de terechtzitting een handeling waartegen geen hoger beroep of cassatieberoep openstaat. Het cassatiemiddel moet in zoverre onbesproken blijven.

De redactie, december 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1771

Zaaknummer: 23/03717

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijper en C.N. Dalebout

Advocaten: J. Kuijper en D.W.E. Sternfeld

Wetsartikelen: 131a Sv

RECHTSPRAAK

Ontbreken van proces-verbaal.

Ontbreken van proces-verbaal.

Het cassatiemiddel klaagt dat in strijd met artikel 29 lid 1 van de Uitleveringswet in samenhang met artikel 326 lid 1 Sv geen proces-verbaal van de behandeling van het uitleveringsverzoek van 15 juni 2022 is opgemaakt.

Inmiddels bevindt zich bij de stukken het proces-verbaal van de behandeling van het uitleveringsverzoek van 15 juni 2022. Hierdoor is aan de klacht de feitelijke grondslag komen te ontvallen, zodat deze niet tot cassatie kan leiden.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1786

Zaaknummer: 22/03005

Rechters: M.J. Borgers, T. Kooijmans en F. Posthumus

Advocaten: S.J. van der Woude

Wetsartikelen: 326 Sv

RECHTSPRAAK

Kon het hof ter motivering van de opgelegde taakstraf overwegen dat de verdachte in eerste aanleg heeft verklaard dat hij een eventuele geldboete op een van zijn slachtoffers zal verhalen?

Kon het hof ter motivering van de opgelegde taakstraf overwegen dat de verdachte in eerste aanleg heeft verklaard dat hij een eventuele geldboete op een van zijn slachtoffers zal verhalen?

Het cassatiemiddel klaagt over de motivering van de opgelegde taakstraf.

Het proces-verbaal van de terechtzitting in eerste aanleg houdt niet een verklaring van de verdachte in over het verhalen van een eventuele geldboete. Het oordeel van het hof dat aan de verdachte een onvoorwaardelijke taakstraf moet worden opgelegd, is daarom niet toereikend gemotiveerd. Dat in het vonnis van de rechtbank is overwogen dat de verdachte op de terechtzitting een opmerking van de hiervoor bedoelde strekking heeft gemaakt, leidt niet tot een ander oordeel, omdat bij een verschil tussen het proces-verbaal van de terechtzitting en het vonnis, het proces-verbaal van de terechtzitting ook wat betreft de inhoud van afgelegde verklaringen de enige kenbron is (vgl. HR 22 november 2005, ECLI:NL:HR:2005:AU1993).

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1646

Zaaknummer: 22/02529

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en R. Kuiper

Advocaten: J.P.W. Temminck Tuinstra

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Heeft het hof ten onrechte het verweer dat de opsporingsambtenaren de verdachte moeten wijzen op zijn recht op rechtsbijstand verworpen?

Heeft het hof ten onrechte het verweer dat de opsporingsambtenaren de verdachte moeten wijzen op zijn recht op rechtsbijstand verworpen?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de verwerping door het hof van het verweer dat de opsporingsambtenaren de verdachte hadden moeten wijzen op zijn recht op rechtsbijstand, voordat ze hem in zijn woning vragen stelden over zijn betrokkenheid bij een strafbaar feit.

Voor de beoordeling van het cassatiemiddel is het volgende van belang. Wanneer door de politie aan een verdachte gestelde vragen gaan over zijn betrokkenheid bij een strafbaar feit ten aanzien waarvan hij als verdachte is aangemerkt, is sprake van een verhoor. Op grond van artikel 27 lid 1 Sv wordt als verdachte aangemerkt de persoon ten aanzien van wie uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit voortvloeit. Dat vermoeden betreft zowel de omstandigheid dat een strafbaar feit wordt of is begaan, als de betrokkenheid van een persoon bij dat feit. (Vgl. HR 15 juni 2021, ECLI:NL:HR:2021:853.)

Op grond van artikel 27c lid 2 Sv moet aan de niet-aangehouden verdachte voorafgaand aan zijn eerste verhoor mededeling worden gedaan van het in artikel 28 lid 1 Sv gewaarborgde recht om zich te doen bijstaan door een raadsman. Als dat voorschrift niet is nageleefd, levert dat in beginsel een vormverzuim op als bedoeld in artikel 359a Sv. Met het oog op de verzekering van het recht van de verdachte op een eerlijk proces in de zin van artikel 6 EVRM geldt dat zo'n vormverzuim, na een daartoe strekkend verweer, in beginsel moet leiden tot uitsluiting van het bewijs van de verklaringen van de verdachte die zijn afgelegd voordat hij een advocaat kon raadplegen, tenzij de verdachte door het achterwege blijven van die mededeling niet in zijn verdediging is geschaad. (Vgl. HR 20 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:368.)

Het hof heeft het verweer verworpen op de grond dat geen sprake was van een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit toen de opsporingsambtenaren aan de verdachte

op 26 april 2018 in zijn woning vroegen ‘wat hij vanochtend had gedaan’ en – na zijn antwoord dat hij zijn dochter naar school had gebracht – ‘of er ook niet iets was wat zij moesten weten’. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk. Gelet op de omstandigheden, zoals deze blijken uit het door het hof voor het bewijs gebruikte proces-verbaal van bevindingen, dat de verdachte voldeed aan het signalement van de bij het ongeval betrokken bestuurder en dat de opsporingsambtenaren bij hem waren gekomen door de tip dat hij de eigenaar was van de in zijn straat geparkeerde auto – met mogelijke schade aan de voorzijde – die wat betreft merk, type, kleur en het door getuigen waargenomen deel van het kenteken overeenkwam met de bij het ongeval betrokken auto, kunnen de aan de verdachte gestelde vragen niet anders worden opgevat dan als vragen over zijn betrokkenheid bij een strafbaar feit – kort gezegd: het verlaten van de plaats van het ongeval – ten aanzien waarvan hij als verdachte is aangemerkt.

De klacht is gegrond. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1781

Zaaknummer: 21/05215

Rechters: V. van den Brink, A.E.M. Röttgering en R. Kuiper

Advocaten: R.I. Takens en Wouters, T.P.A.M. T.P.A.M. Wouters

Wetsartikelen: 27 Sv, 27c Sv, 29 Sv, 359a Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Heeft het hof ten onrechte het verweer dat de opsporingsambtenaar verplicht was de cautie te geven aan de verdachte en hem te wijzen op het recht op rechtsbijstand verworpen?

Heeft het hof ten onrechte het verweer dat de opsporingsambtenaar verplicht was de cautie te geven aan de verdachte en hem te wijzen op het recht op rechtsbijstand verworpen?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door het hof van het verweer dat de opsporingsambtenaar verplicht was de cautie te geven aan de verdachte en hem te wijzen op het recht op rechtsbijstand, voordat de opsporingsambtenaar de verdachte aansprak op het rijden met een van diefstal afkomstige crossmotor.

Artikel 29 lid 2 Sv beoogt de verdachte te behoeden tegen ongewilde medewerking aan zijn eigen veroordeling. Op grond van die bepaling moet de verdachte voor zijn verhoor worden medegedeeld dat hij niet verplicht is tot antwoorden en moet die mededeling in het proces-verbaal worden opgenomen.

Wanneer door de politie aan een verdachte gestelde vragen gaan over zijn betrokkenheid bij een strafbaar feit ten aanzien waarvan hij als verdachte is aangemerkt, is sprake van een verhoor. Op grond van artikel 27 lid 1 Sv wordt als verdachte aangemerkt de persoon ten aanzien van wie uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit voortvloeit. Dat vermoeden betreft zowel de omstandigheid dat een strafbaar feit wordt of is begaan, als de betrokkenheid van een persoon bij dat feit. Daarom kan, ook als (nog) niet vaststaat dat een strafbaar feit plaatsvindt of heeft plaatsgevonden, sprake zijn van een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit en daardoor van een verhoorsituatie. (Vgl. HR 6 november 2018, ECLI:NL:HR:2018:2056.)

Verder moet op grond van artikel 27c lid 2 Sv aan de niet-aangehouden verdachte voorafgaand

aan zijn eerste verhoor mededeling worden gedaan van het in artikel 28 lid 1 Sv gewaarborgde recht om zich te doen bijstaan door een raadsman. Als dat voorschrift niet is nageleefd levert dat in beginsel een vormverzuim op als bedoeld in artikel 359a Sv. Met het oog op de verzekering van het recht van de verdachte op een eerlijk proces in de zin van artikel 6 EVRM geldt dat zo'n vormverzuim, na een daartoe strekkend verweer, in beginsel moet leiden tot uitsluiting van het bewijs van de verklaringen van de verdachte die zijn afgelegd voordat hij een advocaat kon raadplegen, tenzij de verdachte door het achterwege blijven van die mededeling niet in zijn verdediging is geschaad. (Vgl. HR 6 november 2018, ECLI:NL:HR:2018:368.)

Het hof heeft het verweer verworpen op de grond dat geen sprake was van een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit toen de verdachte op 7 mei 2020 door de opsporingsambtenaar werd aangesproken. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk. Uit het proces-verbaal volgt immers allereerst dat de opsporingsambtenaar al voordat hij de verdachte aansprak, hem had herkend op camerabeelden waarop de dader van de diefstal of verduistering van een crossmotor te zien zou zijn. Verder volgt daaruit dat de opsporingsambtenaar vervolgens de verdachte heeft geconfronteerd met die herkenning, hem heeft gezegd dat hij de verdachte had zien rijden op een crossmotor die van diefstal afkomstig was en dat het de opsporingsambtenaar verbaasde dat de verdachte 'betrokkenheid heeft bij dit soort praktijken', waarmee de opsporingsambtenaar kennelijk een reactie van de verdachte met betrekking tot zijn betrokkenheid bij een strafbaar feit – kort gezegd: diefstal of verduistering van die crossmotor – wilde verkrijgen en waardoor sprake was van een verhoor als bedoeld in artikel 29 lid 2 Sv.

Het cassatiemiddel klaagt hierover terecht. Dit hoeft echter bij gebrek aan belang niet tot cassatie te leiden. Gelet op de inhoud van de bewijsmiddelen is de bewezenverklaring – ook met weglating van de in bewijsmiddel 4 weergegeven verklaring van de verdachte – toereikend gemotiveerd.

De redactie, december 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1769

Zaaknummer: 22/02386

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en C.N. Dalebout

Advocaten: R.I. Takens en Wouters, T.P.A.M. T.P.A.M. Wouters

Wetsartikelen: 27 Sv, 29 Sv, 359a Sv en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Beschikking op vordering van de officier van justitie tot onttrekking aan het verkeer.

Beschikking op vordering van de officier van justitie tot onttrekking aan het verkeer.

De Hoge Raad kan het cassatieberoep van de belanghebbende niet in behandeling nemen. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1766

Zaaknummer: 22/04066

Rechters: M.J. Borgers, Y. Bururma en T.B. Trotman

Advocaten: E.A. Breetveld

Wetsartikelen: 447 Sv, 445 Sv en 535 Sv

RECHTSPRAAK

Valt de overtreding van de Afvalstoffenverordening Amsterdam 2009 onder artikel 427 lid 3 Sv, en staat cassatieberoep open tegen het arrest waarin het hof geen straf of maatregel heeft opgelegd?

Valt de overtreding van de Afvalstoffenverordening Amsterdam 2009 onder artikel 427 lid 3 Sv, en staat cassatieberoep open tegen het arrest waarin het hof geen straf of maatregel heeft opgelegd?

Wenk

Het hof heeft het vonnis van de economische politierechter bevestigd met uitzondering van de strafoplegging en bepaald dat geen straf of maatregel wordt opgelegd. In dat vonnis is ten laste van de verdachte overeenkomstig de tenlastelegging bewezen verklaard dat hij:

‘op 7 februari 2019 te Amsterdam in de Fred. Roeskestraat een papieren zakdoek op de grond heeft gegooid en achtergelaten zonder gebruik te maken van een van gemeentewege of anderszins geplaatste of voorgeschreven bak of mand of soortgelijk voorwerp.’

Het voorschrift van artikel 427 lid 3 Sv – dat is vastgesteld bij de Wet van 6 december 2001, *Stb.* 2001, 584 (Aanpassingswet modernisering rechterlijke organisatie) die op 1 januari 2002 in werking is getreden – is inhoudelijk een voortzetting van artikel 68 lid 4 (oud) RO. Artikel 68 lid 4 (oud) RO was bij amendement toegevoegd en ingevoerd bij de Wet van 28 oktober 1999, *Stb.* 1999, 467. De toelichting op dit amendement houdt onder meer in:

‘Veel boetes die door de kantonrechter op grond van lagere regelgeving worden opgelegd, bedragen minder dan de in het wetsvoorstel gestelde grens van vijfhonderd gulden om in een cassatieberoep ontvangen te kunnen worden. Met het amendement wordt voorkomen dat de Hoge Raad dientengevolge de controle op die lagere regelgeving – bijvoorbeeld ten aanzien van de vraag of zij strijdig is met hogere regelgeving – wordt ontnomen.’

(*Kamerstukken II 1998/99, 26027, nr. 11, p. 2.*)

De tenlastelegging en bewezenverklaring zijn toegesneden op artikel 18 lid 1 (oud) Afvalstoffenverordening Amsterdam 2009. Uit het hiervoor weergegeven samenstel van bepalingen uit de Wet milieubeheer, de WED en de Afvalstoffenverordening Amsterdam 2009 volgt dat overtreding van deze bepaling als economisch delict is strafbaar gesteld en dat dit economisch delict een overtreding is. Het arrest van het hof betreft dus een overtreding van een verordening van een gemeente, zodat – gelet op artikel 427 lid 3 Sv – het cassatieberoep van de verdachte ontvankelijk is. Daaraan doet niet af dat artikel 18 lid 1 (oud) Afvalstoffenverordening Amsterdam 2009 is vastgesteld krachtens artikel 10.23 lid 1 (oud) Wet milieubeheer en ook niet dat overtreding van artikel 18 lid 1 (oud) Afvalstoffenverordening Amsterdam 2009 strafbaar is gesteld in de WED. Het gaat voor de toepasselijkheid van artikel 427 lid 3 Sv immers erom – zo moet uit de tekst van dat voorschrift en de weergegeven wetsgeschiedenis worden afgeleid – dat de bepaling waarin de gedragsnorm is geformuleerd waarvan de overtreding strafbaar is gesteld, in een verordening van een provincie, een gemeente, een waterschap of een met toepassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen ingesteld openbaar lichaam, is neergelegd.

De advocaat-generaal heeft zich niet uitgelaten over het voorgestelde cassatiemiddel. De Hoge Raad is van oordeel dat de advocaat-generaal daartoe alsnog in de gelegenheid moet worden gesteld. Met het oog daarop zal de zaak naar de rolzitting worden verwezen.

De redactie, december 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 03-12-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1772

Zaaknummer: 22/04713

Rechters: M.J. Borgers, Y. Buruma en T.B. Trotman

Advocaten: R.A.A. Maat

Wetsartikelen: 427 Sv